

DE WEG NAAR DEN TROON

(Uit het Engelsch.)

DOOR J. F. BUISMAN.

I.

„Zoudt ge nog gaan, mijnheer Skovronski?” sprak een bejaarde vrouw, terwijl ze haar oog met bezorgdheid richtte naar de dreigend uitziende Novemberlucht, die sneeuw voor- spelde.

De aangesprokene, een reeds bejaard man met grijzend haar, zag ook eens op naar de grauwe wolkenmassa boven hem. „De afstand is niet zoo heel groot, Frederika,” sprak hij, „en mijn paard is mak. 't Kent den weg op een prik. Een beetje sneeuw zal niet hinderen. Bovendien, 'k ben in zoo lang niet bij mijn zuster geweest, dat ze niet weten zal, hoe ze 't heeft.”

„Maar zorg dan in elk geval, voor den donker terug zijn, want bij avond is 't niet altijd even veilig, dank zij de vele oorlogen van de laatste jaren.”

De aangesprokene knikte toestemmend. „'k Zal er mijn best voor doen,” sprak hij, „maar als 't soms wat later mocht worden, moet ge niet dadelijk ongerust worden. Wat voor kwaad zou me ontmoeten? En in 's Heeren hand zijn we immers volkomen veilig?”

Dit zeggende stond Skovronski op, om zijn paard te zadelen, en eenige oogenblikken later reed hij, vriendelijk groetend, heen.

„Kom vooral niet te laat terug, mijnheer!” riep Frederika hem nog na.

De heer Skovronski was de geestelijke van Marienburg, een stadje in Lijfland, een provincie, zooals sommigen uwer zeker weten, van Rusland, gelegen aan de Oostzee. In den tijd, waarin ons verhaal voortvalt, — men schreef 1690 — behoorden

de meeste Oostzee-provinciën echter nog aan Zweden, destijds veel machtiger dan het rijk van den Czaar. 't Zou echter spoedig omgekeerd worden. De toenmalige Keizer van 't Russische Rijk, de bekende Peter de Groote, had zijn hoofd vol groote plannen. Zijn land tot groote macht te brengen, ontwikkeling en welvaart te bevorderen, kunsten en wetenschappen aan te kweken, dit had hij zich tot doel van zijn leven gesteld. Zelf reisde hij door de voornaamste landen van Europa, om van alles wat in zijn eigen gebied onbekend was, op de hoogte te komen. Bekwame lieden van allerlei handwerk, zoowel als geleerde mannen lokte hij naar zijn rijk, waar hij hen mildelijk beloonde. Allerlei hervormingen werden in zijn land ingevoerd, telkens door nieuwe gevolgd.

't Spreekt van zelf, dat niet iedereen met al die verandering ingenomen was. Er zijn altijd menschen, die alles maar liever laten, zooals 't is, zelfs al is verandering inderdaad gewenscht en heilzaam. Zoo was het ook in 't land van den grooten Peter.

Alle verzet tegen zijn plannen ging hij echter met kracht te keer en daarbij is hij niet vrij te pleiten van wreedheid en ruwheid. Wat dunkt u b.v., als ik u vertel, dat hij zijn' ministers soms rottingslagen liet toedienen, als ze iets niet naar zijn zin deden? Stel u voor, dat zoo iets nu nog eens voorviel!

Maar keeren we thans tot ons verhaal terug.

Toen haar meester vertrokken was, begon Frederika, de trouwe huishoudster, in allen ijver aan haar dagelijksche bezigheden. Daarna had ze nog enkele boodschappen in de stad te verrichten en 't grootste ge-

deelte van den korten winterdag was reeds voorbij, toen ze zich met eenig naaiwerk aan 't raam neerzette. De zon was den heelen dag niet te voorschijn gekomen, daar zij niet door de wolken heen kon dringen, die elk oogenblik haar inhoud over de aarde dreigden uit te spreiden. 't Was dus nog vroeger donker dan gewoonlijk.

„'k Wou, dat mijnheer maar thuis was,” sprak de trouwe dienstbode, en meteen zag ze weer naar de lucht, wat ze al verscheiden malen gedaan had.

Inderdaad begonnen de eerste sneeuwvlokken te vallen, terwijl van tijd tot tijd een telkens aanwakkerende windstoot de vensters deed rammelen. 't Begon te schemeren, en met steeds meer moeite trachtte de oude vrouw door de straat te turen naar den kant, vanwaar zij haar heer verwachtte. Tegelijk luisterde zij met alle inspanning of ze niet in de verte den hoofslag van een paard vernam.

Niets van dit alles.

De schemering maakte plaats voor volslagen duisternis, en nog deed zich niets vernemen. De bezorgdheid en onrust der wachtende vrouw namen steeds toe. Ze was inderdaad aan haar meester gehecht en allerlei schrikbeelden stelde zij zich voor. Als hem eens op den eenzamen weg een of ander ongeval getroffen had! Nu moest hij daar eens ergens geheel hulpeloos liggen. Wie weet, welke booze ontmoeting hij kon gehad hebben.

We zullen de trouwe Frederika eenige oogenblikken aan haar onrust moeten ten prooi laten en gaan zien, waarom de geestelijke zoo lang uitbleef.

Hij had langer bij zijn zuster vertoefd, dan hij voornemens was geweest. De oude vrouw, die vrij eenzaam woonde, eenige mijlen buiten Mariënborg, kreeg te weinig bezoek van haar broeder, dan dat zij hem, nu hij eenmaal bij haar was, zoo spoedig wilde laten gaan. Zoo was het dan reeds tegen den avond, dat de heer Skovronski te paard steeg, om den weg huiswaarts in te slaan.

De sneeuwvlokken begonnen om zijn

hoofd te dwarrelen, zoodat hij zooveel mogelijk zijn hoofd terug trok in de kraag van zijn mantel. Gelukkig was er van zijn kant weinig waakzaamheid noodig, want, eenmaal op stap, volgde zijn rijdier als vanzelf den weg, die hem stadwaarts moest voeren. Zoo was hij reeds gekomen aan den ingang van het bosch, dat de stad Mariënborg omgaf. In dichte massa vielen thans de vlokken neder, terwijl nu en dan de wind hem een heele lading van dat koude dons in 't gezicht trachtte te werpen. Het verder gaan werd inderdaad onaangenaam, maar ergens blijven onder weg ging ook niet.

Plotseling meent de geestelijke een ongehoord geluid te vernemen. Hij houdt zijn paard in om 't beter te kunnen hooren. Ja, daar klinkt het weer. 't Is als het schreien van een klein kind. Skovronski leidt zijn ros in de richting, vanwaar hij meent, de kreten te hebben vernomen, maar nu is alles stil.

„'k Heb het me zeker verbeeld”, zegt hij bij zich zelf en meteen gaat hij het bosch in, er zich reeds in verheugend, dat hij dit weldra uit zal zijn, waarna hij de poort van Mariënborg voor zich zal hebben. De gezellige woonkamer zal hem dan de doorstane kou en vermoeienis vergoeden.

Op eens staat het paard stil en alle pogingen van zijn berijder om het tot voortgaan te bewegen, zijn vruchteloos. Skovronski stijgt dus af, vat het dier bij den teugel, en wil hem zoo verder leiden, meenende, dat het een of ander het beest verschrikt heeft. Maar zie, wat is dat? Juist voor de pooten van het paard ziet hij iets boven de sneeuw uitsteken. Hij bukt, raapt het op en — heeft een kind in zijn armen, bewusteloos oogenschijnlijk, maar toch gelukkig nog levend. Nu begrijpt hij ook, waar de kreten vandaan kwamen, die hij straks meende te hooren.

Het kind in zijn mantel te wikkelen en zoo, zorgvuldig tegen de kou beschut, voor zich op 't paard te zetten, was natuurlijk 't werk van een oogenblik, en zoo snel de onbegaanbaarheid van den weg

en de nachtelijke duisternis het toelieten, ging het nu voorwaarts. Heel gaarne zou de goede man pogingen hebben aangewend, om iets naders te weten te komen omtrent hen, die den kleine daar hadden achtergelaten, en omtrent de redenen, die hen konden genoodzaakt hebben, het arme schepseltje aan sneeuw en kou en duisternis ten prooi te laten, maar wat zou het onderzoek uitwerken? Daarbij kwam, dat hij bedacht, hoe het voor 't teere wichtje goed zou zijn, zoo spoedig mogelijk naar een herbergzame plaats te worden overgebracht, waar het beter verzorgd zou kunnen worden. Zoo zette hij het paard dus tot nog meerder spoed aan en 't trouwe dier was gewillig genoeg, want het verlangde naar den warmen stal.

Onderwijl hield Skovronski den lichten last voorzichtig vast. 't Was gelukkig voor hem, dat het kind bleef doorslapen.

Zoo kwam hij eindelijk aan zijn eenvoudige woning, tot groote blijdschap van Frederika, die voortdurend onrustiger was geworden.

„Gelukkig, mijnheer Skovronski, dat ge er eindelijk zijt”, sprak ze haastig. „Foei, is dat iemand een angst laten uitstaan! Waar zijt ge toch zoo lang gebleven? Allerlei schrikbeelden heb ik me voor den geest gehaald — dat uw zuster Alexina ziek was geworden, dat Biaska onderweg neergestort kon zijn, of dat ge door een bende kozakken waart aangevallen.” — Skovronski liet de oude vrouw praten, zonder er veel acht op te slaan. Hij was veel te veel vervuld met de vraag, hoe ze 't zou opnemen, wanneer hij haar een kind ter verzorging overreikte, want dat dit op haar leeftijd geen gemakkelijke zaak was en een heele verandering zou teweeg brengen in een leefwijze, waaraan beiden sinds een lange reeks van jaren gewoon waren geweest, vatte hij zeer goed. Ook onderweg had hem die vraag reeds bezig gehouden, maar hij hoopte, niet tevergeefs op Frederika's goedhartigheid te zullen rekenen.

„Neem dit kind, Frederika”, sprak de geestelijke, die hiermee plotseling een eind

maakte aan den stroom van woorden, die, dit wist hij bij ervaring, nog geruimen tijd had kunnen blijven doervloeiën. Meteen lei hij de kleine in haar armen.

De verbazing maakte de oude vrouw een oogenblik sprakeloos. Lang kon dit echter niet duren. Als een vloed, die een korten tijd door een dam tegengehouden, dezen doorbreekt en met dubbele kracht verder rolt, raakte haar tong weer los.

„Een kind, mijnheer? Een kind? Hoe komt ge daaraan? Waar hebt ge 't gevonden? En wat zullen wij hier met een kind doen. Wie zal er voor zorgen. Wie moet het verplegen? Dat zou ik wel eens willen weten.”

„Wie anders dan gij?” antwoordde de oude man, kalm glimlachend.

Met zachten drang duwde hij zijn huishoudster naar binnen, want ze stond nog altijd, afsof ze niet recht wist, wat ze er mee moest beginnen, met de kleine op haar arm, er op turende als op een vreemdsoortig wezen.

Nu bracht Skovronski zijn paard op stal en trad, toen dit bered was, het woonvertrek binnen. Frederika had intusschen het gezichtje van de kleine uit de omkleedsels een weinig meer losgewikkeld. Haar aangeboren vrouwelijk gevoel, waarop de geestelijke al eenigszins gerekend had, was reeds begonnen, zich te doen gelden.

„Wat een lief meisje, mijnheer!” riep ze opgetogen. Ze is stellig niet ouder dan een jaar. En wat ziet ze verwonderd rond, als ze haar groote, donkere kijkers opent. Ze merkt zeker, dat het een vreemde plaats voor haar is.” Een paar hartelijke kussen vormden het slot van deze toespraak, die reeds van ontwakende genegenheid voor de kleine verlatene blijk gaven. Naar 't oordeel van die ze ontving, waren ze naar 't scheen wel een weinig al te hartelijk, want een pijnlijk trekje plooidde 't kleine mondje, en de oude Frederika wist niet, hoe spoedig ze door vriendelijke woordjes de dreigende uitbarsting van klein-kinderleed zou voorkomen.

(Wordt vervolgd.)

zonde, die ik nog doen wil, heb ik reeds eenen aflat door den paus onderteekend."

„Ik ben van plan, U eens duchtig af te ranselen!" sprak de edelman. En hij voegde de daad bij het woord.

Of Tetzal al moord en brand schreeuwde, de edelman gaf hem eene flinke les voor zijne brutaliteit.

Velen in het Duitsche rijk ergerden zich aan de handelingen van Johan Tetzal.

Ook Luther was bedroefd en verontwaardigd, want het was al meermalen gebeurd, dat de menschen, die hij tot berouw over hunne zonden aanspoorde, aflatbrieven toonden, daarmee bedoelende, dat ze gerust op hunne booze wegen konden voortdollen, wyl de zonden hun reeds gegeven waren.

Den 31 October van het jaar 1517 had Maarten Luther het bijzonder druk. Van den morgen tot den avond zat hij te pen- nen. Op een groot stuk papier schreef hij 95 stellingen tegen den aflathandel. In deze stellingen keurde hij de aflaten op grond van Gods Woord af.

Denzelfden avond plakte hij met eigen hand de stellingen aan de deur van de slotkapel te Wittenberg.

Den volgenden dag vierde de Roomsche kerk Allerheiligen. Van heinde en verre begaven de menschen zich op den morgen van den feestdag ter kerke.

Hun oog viel als vanzelve op het papier, aangeplakt tegen de kerkdeur. Ieder was nieuwsgierig, en las de pittige stellingen. Vooral stelling 32 was kras. Deze stelling luidde: „Die genenzullen met hunne leeraars naar den duivel varen, welke meenen door aflatbrieven zekerheid van hunne zaligheid te verkrijgen."

Het laat zich begrijpen, dat de naam van Luther weldra op aller lippen zweefde. Binnen enkele dagen waren zijne stellingen door heel Duitschland verbreid. Zelfs te Jeruzalem werden de stellingen van Maarten Luther verkocht.

Het oordeel der menschen over Luther liep zeer uiteen.

Sommigen prezen zijn doen, anderen stelden hem met de gevaarlijkste kettters op éene lijn.

De eenvoudigen in den lande, die eerbied hadden voor Gods woord, kochten liever de stellingen van Luther, dan de aflaten van den paus.

(Wordt vervolgd.)

DE WEG NAAR DEN TROON

(Uit het Engelsch.)

DOOR J. F. BUISMAN.

(Vervolg van bladz. 115.)

De oude geestelijke glimlachte genoeglijk, wierp nog een paar stevige blokken op den haard, en terwijl hij zijn eenvoudig avondeten nuttigde, deelde hij zijn huishoudster omstandig mede, hoe hij de kleine gevonden had.

„Hoe vreemd, mijnheer, dat Biaska niet verder wilde gaan, niet waar?"

„Paarden hebben een edele natuur", her- nam Skovronski. „Ze mogen in hun vaart iemand omverwerpen, maar zullen nooit een lichaam, 't zij dood of levend, vertreden, dat op hun weg ligt."

„En kunt ge niets vermoeden omtrent de afkomst van het kind? Of hoe het daar gekomen mag zijn?"

„Volstrekt niets.”

„Aan de kleertjes is ook niets bijzonders te bespeuren. Ze zijn van tamelijk fijne stof, maar dragen geen enkel merkteeken, dat ons op het spoor zou kunnen brengen. Hoe zullen we haar noemen, mijnheer?”

„'t Is vandaag de 25e November, de dag van Sint Katharina. We zullen haar Katharina noemen,” was 't antwoord van den priester.

't Was intusschen vrij laat geworden en tijd om de rust van den slaap op te zoeken. De oude vrouw, die zich blijkbaar al heel spoedig in haar nieuwe rol van kinderverzorgster wist te schikken, verwijderde zich nu met het kind en de eerwaardige grijsaard legde zich ook spoedig daarna op zijn leger neder. Zijn peluw was zacht gestreken door de streelende gedachte, dat God hem in staat gesteld had, een lief klein schepseltje te redden van den dood.

't Was een goed man, die mijnheer Skovronski. Naar 't licht, hem gegeven, te midden van een kerk, waar lang niet alles overeenkomstig Gods Woord was ingericht en dat Woord zelf volstrekt niet in al zijn volheid en rijkdom tot de menschen gebracht werd, was het de lust van den eenvoudigen man, in alle oprechtheid God te dienen, zich geloovig op Hem te verlaten en in 's Heeren kracht te doen, wat zijn hand vond.

II.

't Was een onrustige tijd, die waarin ons verhaal voorviel. De landen om de Oostzee streden, zooals we al in 't begin van 't vorig hoofdstuk hebben kunnen opmerken, met elkander om heerschappij en voortdurend werd het land door den oorlog verwoest, dat vreeselijk monster, dat ook met de zonde in de wereld gekomen is. Gelukkig, dat er een tijd komen zal, waarvan we in den Bijbel lezen, dat de zwaarden tot sikkels zullen worden gemaakt. De heer Skovronski begreep dus wel, dat het uiterst moeilijk zou zijn, in zulk een onrustigen tijd op 't spoor te komen van de betrekkingen van het kind, welks ouders misschien wel onder de slacht-

offers van den krijg behoorden, Toch deed hij alles, wat hij kon, om de familie van 't kleine meisje op te sporen.

Reeds vroeg was den volgenden dag in geheel Marienburg bekend, dat de heer Skovronski een kind had gevonden in de sneeuw, en het als zijn eigen had aangenomen. Het geval werd spoedig in verband gebracht met een ander feit, ook in de omstreken der stad, denzelfden nacht voorgevallen. In dien nacht toch was een boer, die aan den zoom van 't woud een kleine hoeve bewoonde, uit zijn slaap wakker geschrikt door een geluid als van een lichaam, dat dof tegen zijn huisdeur aanviel. Ook had hij daarbij zware zuchten meeneën te hooren. De boer had geen bijzonder heldhaftig karakter en was te bevreesd geweest, de zaak te onderzoeken. Maar toen hij 's morgens buiten was gekomen, had hij een soldaat gevonden, dood, met het hoofd op zijn drempel. Mogelijk was de arme man nog te redden geweest, als de boer wat meer moed had bezeten.

Zou de dood van den krijgsman en het vinden van 't kind ook met elkander in verband staan, vroeg men zich af.

De geestelijke wilde het weten, ten minste trachten het gewaar te worden en begaf zich naar de landhoeve, waar de gestorven soldaat lag. Nauwkeurig werd de kleeding van den doode doorzocht, maar niets van belang gevonden. Alleen een gedeelte van een brief werd in een der zakken gevonden, waarin gesproken werd over „de kinderen.” Skovronski vermoedde, dat de man door de strenge koude overvallen was, het kind even had neergelegd en gehoopt had, door flinke lichaamsbeweging zijn verstijfde leden te verwarmen. Dat hij, de hoeve bespeurende, hulp had willen inroepen, maar dat zijn kracht hem had begeven en hij bewusteloos op den drempel was ineengezakt, om daar een ellendigen dood te vinden.

De geestelijke nam alle maatregelen voor een gepaste begrafenis van den vreemdeling en na verloop van tijd dacht niemand meer aan den onbekenden doode. Alleen

het kleine gedeelte van den brief werd zorgvuldig door den pastoor bewaard, in de hoop, dat het nog eens de sleutel zou kunnen zijn om de raadselachtige afkomst van de kleine Katharina aan 't licht te brengen, hoe onvoldoende aanwijzing het stukje geschrift ook bood, dat juist afbrak bij de woorden: „kinderen, lieve kinderen.”

De tijd snelde voort. Met elk jaar boog zich de gestalte van den heer Skovronski meer naar de aarde en werd zijn haar witter. Ook de oude Frederika voelde meer en meer den last der jaren. Zeker, als nu nog eens een kind in hun midden was gekomen, ze zou niet zoo goed meer de plichten der verzorging op zich hebben kunnen nemen. Gelukkig, Katharina was volstrekt niet meer een last. Integendeel, ze was de vreugd en de gezelligheid van het huis. Voor hem zelven speet het den waardigen man volstrekt niet meer, dat al zijn pogingen om Katharina's afkomst te ontdekken, waren mislukt, want hij zou 't lieve meisje zeer ongaarne hebben gemist.

Jaren waren verlopen. Katharina was opgegroeid tot een volwassen meisje, geliefd door ieder, die haar kende, aantrekkelijk door haar innemend karakter en bescheiden manieren. De zorgen van Frederika brachten nu haar loon: de oude vrouw kon het werk der huishouding volkomen aan 't meisje overlaten, dat alle bezigheden steeds met lust en opgewektheid verrichtte, en steeds bij al wat ze deed, de volkomen tevredenheid van de oude vrouw wegdroeg. 's Avonds zong ze voor haar pleegvader de schoonste liederen, die ze kende, en hij wist geen grooter genot te bedenken, dan te luisteren naar haar lieve, zachte stem. Zijn oude hart huppelde mee op de maat van de lieflijke klanken.

Zoo leefden die drie menschen vreedzaam in 't stille stadje. De heer Skovronski en zijn huishoudster waren beide innig aan 't meisje gehecht en deze, op haar beurt, wist niet, wat ze doen zou, om die liefde te vergelden. O, 't is zoo aangenaam, zulk een gezin te ontmoeten. Niet tevergeefs

staat er: Waar liefde woont, gebiedt de Heer Zijn zegen. Daar woont Hij zelf. En nu waren 't hier nog menschen, die niet eens door familiebanden aan elkaar verbonden waren. Hoe beschaamde 't gezin van den eenvoudigen geestelijke niet menig huis, waar men tevergeefs tusschen broers en zusters die liefde bespeurt waar God met welgevallen op neer ziet, en waar de kinderen volstrekt er niet aan denken, hoe zondig het is, zijn ouders niet te eeren, lief te hebben en te gehoorzamen.

Niets verstoorde 't geluk in de nederige woning, alleen een paar maal kwam er een wolkje voor de zon, toen Katharina's vader — zoo noemde ze hem altijd — ziek werd, zoo ziek, dat men voor zijn leven vreesde. Gelukkig had God hem weer opgericht, maar na zulk een ziekte was de band tusschen hem en zijn pleegkind weer nauwer toegehaald, want met de grootste zorg verzorgde zij hem steeds. Haar warme liefde deed haar de taak van oppasseres zoo nauwgezet vervullen, alsof ze een geboren ziekenverzorgster was. In latere jaren is haar dit meer dan eens te pas gekomen en inderdaad er geschiedt in ons leven nooit iets bij geval, want al onze levensomstandigheden worden door God met de grootste wijsheid bepaald.

Eens op een dag vertoonde het gelaat van den ouden man zich bijzonder ernstig. Hij had dien morgen eenige brieven ontvangen, en na 't lezen daarvan was er een bezorgden trek op zijn gelaat verschenen, en een wolk hing er op zijn voorhoofd.

Op eens riep hij Katharina.

„Lief kind”, sprak hij, „mijn zuster Alexina is oud. Ze is dikwijls ziek en ik zou u graag eenigen tijd bij haar zien.”

„Welnu, vader, als u dat wenscht, dan zal ik gaan. Maar, 'k moet eerlijk zeggen, dat ik liever hier bleef.”

„Ge zult slechts kort wegblijven, Katharina! Na eenige dagen komt ge terug. Maar wacht, tot ik zelf u kom halen. Begrijpt ge, ik *zelf* alleen.”

(Wordt vervolgd.)

school te Wittenberg, begaf zich naar de stadspoort.

De belangstellenden en nieuwsgierigen schaarden zich om eene brandende houtmijt.

Aller oogen waren op professor Luther gericht, die den banvloek van den paus in de hand had. 't Was een groote brief, voorzien van de noodige pauselijke zegels.

Toen de vlammen opflikkerden trad Luther op de houtmijt toe en wierp de pauselijke

bul in de vlammen. De aanwezigen juichten en klaptten daarop in de handen van vreugde.

Luther brak door deze onverschrokken daad met den paus van Rome. De brief van het hoofd der christenheid achtte hij niet, maar gaf hij prijs aan het vuur. Was het wonder, dat zijne vrienden juichten, hoewel met vreeze, en zijne vijanden knarsetandden?

(Wordt vervolgd.)

DE WEG NAAR DEN TROON

(Uit het Engelsch.)

DOOR J. F. BUISMAN.

(Vervolg van bladz. 142.)

Het zij zoo, vadertje! Ik zal me klaar maken." En met die natuurlijke opgeruimdheid, die aan haar leeftijd eigen was, sprong ze de kamer uit, om zich voor 't vertrek gereed te maken.

Haar pleegvader vergezelde haar tot aan de plaats, waar hij haar eens als een klein, hulpeloos schepseltje gevonden had. Toen was 't winter, nu had de zomer 't landschap op zijn schoonst getooid. Bloemen en vogels, kleuren en klanken, schoone vlinders, 't korte leven vroolijk door fladderend, allerlei andere insecten, op vlugge vleugeltjes doorsnijdend de lucht, alles verkondigde de grootheid en goedheid Gods, die, hoewel de zonde hier woont, nog zooveel schoons op aarde ten toon spreidt. Jammer maar, dat diezelfde zonde nog zoo vaak oorzaak is, dat ook dát schoone door ruwe menschenhand vernield, door menschen voet wreed vertreden wordt. Ook hier zou straks de rust verstoord worden door 't ruwe krijgsrumoer en 't waren juist de berichten hier-

over, die de heer Skovronski hadden verontrust. 't Meest verontrust met het oog op zijn pleegkind. Hij had gemeend, dat ze in de afgelegen woning van zijn zuster veiliger zou zijn dan in de stad, die misschien spoedig de begeerlijkheid van den vijand zou opwekken. Die vijand was hier de Czaar, Peter de Groote, die lang gevlast had op 't bezit der landen aan de Oostzee en thans daarvoor weer het zwaard had aangegord.

Op de gedenkwaardige plek gekomen, knielde Katharina neer.

„Geef me uw zegen, vader, hier, op deze plaats," sprak ze op bewogen toon. „Hier hebt ge het eerst mijn zwakke kreten gehoord. Moge God de gebeden hooren, die ik voor uw geluk opzend. Hij zal naar mijn stem hooren, even als gij er toen naar gehoord hebt, ja, nog veel eer, want Hij neigt Zijn oor, tot degenen, die Hem aanroepen. De Heer vergelde u alles, wat gij voor mij gedaan hebt; Hij verlange uw dagen, opdat ge nog veel zegen en geluk moogt verspreiden, voor allen die u omringen." En de tranen vloeiden over haar wangen, nu 't oogenblik daar was, dat ze van den

geliefden man moest scheiden, hoe kortstondig haar afwezigheid ook door dezen was voorgesteld.

Ook de grijsaard was aangedaan. Hij, nog meer dan 't jonge meisje wist, hoeveel er in dien korten tijd zou kunnen gebeuren, waardoor 't weerzien misschien nimmer zou plaats hebben. Vol ontroering lei hij de handen op 't voorhoofd van zijn pleegkind.

„Ga in vrede, mijn dochter,” sprak hij, „we zijn 't eigendom des Heeren, en ons verstand is te verduisterd om Zijne handelingen met Zijne menschenkinderen te begrijpen. Zijn wegen kunnen soms anders zijn, dan wij het wenschen. Maar, wat er ook gebeuren moge, wees verzekerd, dat mijn zuster u een trouwe beschermster zal wezen. En, mocht het zijn, dat God het zoo bestuurt, dat we elkaar hier niet weer zullen zien, denk dan aan mijn laatste woorden: Wees altijd gehoorzaam en onderdanig en in welke omstandigheden God u ook moge plaatsen, houd Hem voor oogen, vraag en handel naar Zijn wil, wat het ook moge kosten en doe dit in Zijn kracht. Bedenk dat ge eens een verlaten kind waart, dat binnen enkele uren was omgekomen, had de Heer niet een Zijner onwaardige dienaren gezonden tot uw hulp.” De oude man richtte 't meisje op, kuste haar op het voorhoofd en daarop scheidden ze.

III.

„Katharina, Katharina! Waarom blijf je daar maar staan aan de deur in plaats van mij te helpen. Is er dan niet genoeg te doen? Kunt ge dan dit linnen niet opvouwen, of de rest van 't vlas gaan spinnen? Denkt ge dan, dat mijn broer u hier heeft gestuurd om met de armen over elkaar te gaan staan en alleen aan eigen vermaak te denken! Hoort ge, Katharina?”

Die zoo sprak was niemand anders dan juffrouw Alexina, de zuster van Katharina's pleegvader, die, enkele mijlen verwijderd van Mariënborg, haar eenzame woning had. Ze was niet zoo kwaad als haar barsche toon zou doen vermoeden.

De trek van onbezorgde vroolijkheid, die

gewoonlijk op Katharina's vriendelijk gezichtje te vinden was, stond er nu niet op te lezen. Haar gelaat drukte daarentegen angst, diep gevoelden angst uit.

„O, juffrouw Alexina,” riep ze, „hoort ge niet het bulderen van de kanonnen?” En ze bleef peinzend luisterend aan de deur staan.

„'t Zal misschien 't rommelen van den donder wezen. 't Zou geen wonder zijn, als we wat onweer kregen, want 't is drukkend vandaag. 't Kunnen ook vreugdeschoten wezen. Den hoeveelsten hebben we vandaag, Katharina?”

„Den 20sten Augustus, juffrouw.”

„Nee, dan is de koning niet jarig. 'k Dacht soms, dat het dat wezen kon. Ben je er zeker van, Katherina, dat het kanonschoten waren?”

Maar Katharina gaf geen rechtstreeks antwoord. Ze was geheel in haar eigen gedachten verdiept. Ze kon niet begrijpen, dat ze eerst sinds den vorigen dag daar was. 't Scheen haar al een heelen tijd geleden te zijn. 't Was ook alles zoo onverwacht in zijn werk gegaan.

„Gistermorgen,” begon ze halfluid, alsof ze tot zich zelf sprak, en alsof ze moeite had, sommige dingen zich weer helder voor den geest te plaatsen, „gister morgen riep vader Skovronski me bij zich, nadat hij zijn gewone bezoeken had afgelegd. Hij scheen angstig en bezorgd te zijn. Bekommerdheid lag op zijn gelaat. „Mijn kind,” zei hij eindelijk, „we zullen dan nu moeten scheiden. Mijn zuster heeft u nodig. Je moet haar niet verlaten, voordat ik *zelf* u kom halen. Hoort ge, ik *zelf*.” Dat herhaalde „ik zelf” trof me, en daar ik geen antwoord gaf, vervolgde hij: „We zijn in Gods hand.” Als iets hem neerdrukte naar den geest, was dat zijn gewone uitdrukking. En toen heeft hij me zoo haastig laten vertrekken, dat hij me niet eens gunde, van iemand afscheid te nemen. En als hij zijn handen op mijn hoofd lei om mij zijn zegen te geven, was hij zoo ontdaan! O zeker, ik heb hem voor de laatste maal gezien. Wat ben ik toch een onnoozel

kind geweest, dat ik hem zoo onnadenkend heb kunnen verlaten. Hoor! Al weer kanongebulder. Al weer!"

En door haar gevoel overstelpt, gaf ze aan haar tranen den vrijen loop.

„Heb ik van m'n leven! Wat zal er nu gebeuren? Schreien? En dat gij, die nooit wat anders scheen te kunnen dan lachen! En waarom, klein, kinderachtig meisje? Omdat mijn broer wat aangedaan was en zijn hand wat beefde? Dat kwam, omdat hij zooveel van je houdt, en je als zijn eigen dochter beschouwt. 't Viel hem hard, van je te moeten scheiden."

„Maar waarom stuurde hij me dan weg? Had ik niet bij hem kunnen blijven?"

„Ik ben oud en heb je noodig, kind."

„Maar hij is ook oud, en heeft me even zeer noodig."

„Ge houdt meer van mijn broer dan van mij, Katharina. Dat is niet goed," sprak de oude vrouw op een half verwijtenden toon. „Dat is niet goed!" herhaalde ze met nadruk.

„Och, juffrouw, wees daarom niet boos op me. Ik houd — 't is waar — meer van uw broer dan van u, maar is dat dan slecht? Me dunkt, dat is heel natuurlijk en spreekt van zelf. Hij toch heeft me gered, toen ik als een verloren kind op het punt stond van koude om te komen. En sedert is hij me altijd tot een vader geweest. Ik houd van mijnheer Skovronski, zooals ik van mijn eigen vader zou gehouden hebben, indien 't God had mogen behagen, mij dien te doen kennen, ja, een moeder zou ik niet meer kunnen liefhebben. O, gaarne zou ik mijn leven willen geven om het zijne te redden. Maar hoort ge dan nu 't kanongebulder niet?"

„Op dit zelfde oogenblik hield er een paard stil voor de deur en een jonge man stond in een sprong op den grond. Zijn bestoven kleeding bewees, dat hij een tamelijken rit achter zich had.

„De Russen zijn in Mariënborg!" riep hij, terwijl hij haastig 't vertrek binnestormde. „Met moeite ben ik ontsnapt, om u dezen brief te brengen van uw broeder,

die me zijn paard heeft gegeven om spoedig hier te kunnen zijn."

„Hoe is 't met mijnheer Skovronski?" vroeg Katharina haastig. „Wat weet ge van hem?"

De bode zag haar een oogenblik oplettend aan. „Ge zijt er gelukkig aan toe, juffrouw", sprak hij toen, „want ge hebt geen vader of moeder en geen familie."

Katharina zag hem met groote, verwonderende oogen aan. Toen kreeg haar gezichtje een uitdrukking van minachting. „Ik begrijp je niet, Paul," hernam zij.

„Me dunkt, dat is heel eenvoudig, juffrouw," en hij zag haar zoo verbaasd aan, alsof hij 't erg ongelooflijk vond, dat iemand zoo'n eenvoudige zaak niet begreep. „Ge behoeft immers nu uw hart niet te breken, door afscheid van uwe dierbare betrekkingen te moeten nemen?"

Katharina deed nu geen moeite meer om hem haar minachting te ontveinzen.

„Maar waarom verlaat gij die dan? Dat behoeft toch niet!"

„Ze hebben 't me op hun knieën gesmeekt, en nu beef ik voor hun lot."

„Dat zal ze heel weinig baten," hervatte Katharina, en Paul sloeg zijn oog neer voor den bestraffenden blik, dien hij in 't hare las. „Men behoeft niet te beven voor anderen, als men in staat is, ze te verdedigen," ging ze voort. — „Maar, vertel me, wat is er in Mariënborg gebeurd?"

„Wel, juffrouw, hoort ge 't bulderen van de kanonnen niet? Generaal Scheremetief ligt met zijn leger voor de stad en bombardeert haar. 't Is een vreeselijk tooneel!"

„O, mijn vader, mijn vader, mijn weldoener," snikte Katharina.

„Uw vader, uw weldoener," viel juffrouw Alexina in, die onderwijl den brief had gelezen, „beveelt u op 't dringendst, in den brief, dien hij me zendt, dat ge me niet zult verlaten. Zelf blijft hij, waar God hem geplaatst heeft. Hij acht het zijn plicht, te blijven bij hen, die aan zijn zorgen zijn toevertrouwd. Hij verzoekt ons, den Heer met hem te bidden voor zijn veiligheid. Verder schrijft hij, dat, voor 't geval hij

omkomt en valt als een offer van zijn plicht, hij u al zijn bezittingen nalaat."

„Juffrouw Alexina," zei Katharina, terwijl ze de hand nam van de oude vrouw, en die aan haar lippen bracht, „ge hebt ook een hart, ge zijt een goede vrouw, och, help mij, dat ik naar Mariënburg terug kan keeren. Want terugkeeren moèt ik. In dit opzicht moet ik ongehoorzaam zijn."

De oude vrouw sloeg van schrik haar handen ineen.

„Maar, kind, wat scheelt je toch? Hebt je dan niet gehoord, wat Paul gezegd heeft? Dat de Russen al in de stad zijn?" Meteen greep ze het meisje bij de hand, om haar te weerhouden.

„'k Moèt gaan," verzekerde Katharina op beslist toon, „ik kàn mijn weldoener niet aan zijn lot overlaten. 'k Moèt hem vinden."

„Maar, juffrouw" viel Paul in, „daar is 't nu heel geen tijd meer voor. Alle inwoners zijn of dood of gevangen genomen."

„Dan zal ik met hem sterven of ook mij gevangen laten nemen," sprak ze vastberaden. En fier hief ze haar hoofd op, alsof ze ieder tarten wilde, haar voornemen te willen beletten.

Op eens maakte ze haar hand los uit die van juffrouw Alexina, sprong naar de deur, en voor de oude vrouw en Paul recht wisten, wat er gebeurde, was ze te paard gestegen, had het beest bij de teugels gegrepen en snelde in vollen draf weg.

.

De avond was reeds gedaald, toen 't paard van den heer Skovronski, met schuim overdekt, den rand bereikt had van 't bosch, dat zich uitstrekke tot bij de poorten van Mariënburg. Juist kwam het dier te voorschijn van uit de schaduw der boomen, toen een man het plotseling bij den teugel greep.

„Waar ga je heen?" vroeg hij aan den ruiter met een gebiedenden stem.

„Wat gaat u dat aan?" was 't antwoord, op een even weinig onderdanigen toon.

Verrast en geërgerd over dit stoute antwoord, hief de vrager reeds den arm op, om met één krachtige slag den overmoedige voor goed het zwijgen op te leggen, toen hij bemerkte, dat het een jong meisje was, dat hij voor zich had. Hij liet den arm zakken en herhaalde toen, op eenigszins zachteren toon: „Waar ga je naar toe?"

„Wat gaat u dat aan?" sprak ook Katharina weer. „Ik heb haast, en verzoek u vriendelijk, mij niet op te houden."

„Ge weet dus niet, dat de stad in handen der Russen is?" vroeg de man, terwijl hij nog altijd de teugels vasthield.

„Wat zou dat dan?" vroeg 't meisje.

„Wel, dat alle inwoners gevangen genomen zijn, en dat ge, indien ge uw tocht voortzet, eveneens zult worden gevangen genomen."

„Dank u zeer voor uwe waarschuwing, maar op mijn beurt moet ik u dan medeelen, mijnheer, dat hij, dien ik liefheb als een vader, in de stad is, en wat zijn lot ook moge zijn, ik wil het met hem deelen."

„Maar als hij een gevangene is?"

„Dan wil ik ook een gevangene zijn."

„Maar als hij eens dood is?"

Deze veronderstelling deed Katharina een oogenblik verstommen. Ze schrok bij de gedachte aan de mogelijkheid. Maar spoedig hernam ze haar moed en zelfbeheersching. Met eene zachtheid in haar toon, die tot medegevoel drong, sprak ze: „ik heb gezegd, mijnheer, dat ik wensch te deelen in zijn lot."

„Welnu, ga dan, en moge God u geleiden en behoeden," antwoordde de man. Meteen liet hij den teugel van 't reeds ongeduldige ros glippen. Onmiddellijk schoot het trouwe dier vooruit en rende weg in vollen draf.

Maar de tocht zou niet zonder verdere moeilijkheden afloopen. 't Paard had nog maar een korten afstand afgelegd, toen een dreigend „Halt!" haar in de ooren klonk. „Wie gaat daar?" riep een andere stem.

(Wordt vervolgd.)

ren. Dirk was nog maar zeven jaar en had eens van die kleine, jonge vischjes gezien, spartelend in 't water.

Piet ging weg, liet Dirk daar staan.
Hij-was wel wijzer! Dirk wou nu gaan,
En halen hengel en wormenbak
En dan aan 't visschen op zijn gemak.

Want Dirk was een echte jongen en hield dol veel van visschen en nog meer, van het vangen van die diertjes.

Een speld was 't haakje; een boonenstaak
Deed dienst als hengel. Wat vermaak!
Geen wormen zag hij: de bak was leeg.
Hij maakte fluks een klompje deeg.

„Van brood”, denken julie. Mis! van weeke klei! Doch Dirk wist zich te behelpen en dacht, dat de visschen wel meer in de klei haptten.

Plons! Hij wierp daar de angel uit
En hoopte moedig op rijken buit.
En tuurde en staarde op 't eindje riet,
Dat hij als dobber fungeeren liet.

Een kurk was beter geweest, maar een echte visscher als Dirk stoorde zich daar niet aan. De visschen zien beter en merken het wel!

Zijn vader zag het, hoe Dirk daar stond.
Een glimlach plooidde zich om zijn mond.
„Wel Dirk! hoe gaat het? Vang je wat?
Pas op toch jongen; je valt in 't vat!”

't Was goed, dat vader kwam, want de visschen beten niet van 't hapje en Dirk trachtte ze nu met de hand te grijpen.

't Zijn dikke, vader! Zij houden niet
Van 't smaaklijk hapje, dat ik hen bied.
Maar kleinen! ja, die vang ik zat!
Doch laat ze vrij weer, en doe ze in 't vat.”

Dirk hield zich groot, gelijk alle jongens en wilde niet half voor vader weten, dat hij niets ving, ja, zelfs geen beet kreeg.

Maar vader zag wel de gansche grap.
„Nu Dirk, je bent toch maar vrij wat knap,
En morgen gaan we uit visschen, man!”
„Ja, vader!” „Zeker!” Dat staat me ân!”

Nu, ons ook en wij hopen van harte, dat Dirk een flink „zoodje” thuis brengt. Laat ons hem vragen of wij ook van de partij mogen zijn.

DE WEG NAAR DEN TROON

(Uit het Engelsch.)

DOOR J. F. BUISMAN.

(Vervolg van bladz. 166.)

Katharina antwoordde niet, maar wilde doorrijden, toen een kogel zoo rakelings haar voorbij vloog, dat hij de mouw van haar japon doorboorde. Onmiddellijk hield ze stil, begrijpende, dat dit het eenige middel was, om aan een beter gemikten tweeden kogel te ontkomen. Haar

kalmte en tegenwoordigheid van geest echter verliet haar geen oogenblik.

„En als ik u nu antwoord, dat ik het ben, zoudt Ge dan veel wijzer worden?” riep ze tot de ruiters, die in een oogwenk het dampende en snuivende ros omringden. De ruiters zagen er ruw uit en keken met niet veel goeds belovende blikken naar 't zwakke meisje.

„Spring af, beste meid, en volg ons”, beval een van hen, aan wiens toon men zou

zeggen, dat het de aanvoerder van het groepje was.

Daar onderscheidde Katharina's scherpe blik onder de krijgslieden denzelfde, dien ze daar straks aan den zoom van 't woud had ontmoet. Ze herkende hem onmiddellijk aan zijn fiere en edele houding, die een gunstige tegenstelling vormde met die der anderen. 't Was, alsof 't meisje als bij ingeving gevoelde, dat ze van hem het eerst iets goeds te hopen had. Onmiddellijk richtte zij zich tot hem.

„Och, mijnheer,” begon ze op smeekenden toon, „ik verzoek u, spreek toch eens tegen deze mannen en verzoek hun, mij te laten gaan; gij weet, ik ben maar een zwak meisje, een kind, niet in staat, u eenig nadeel te berokkenen.”

„Ik heb 't u immers al gezegd, wat er gebeuren zou, indien ge den weg voortgingt zetten,” antwoordde de jonge onbekende op vrij barschen toon. „Doe uw plicht” vervolgde hij, terwijl hij zich wendde tot den Kozakken officier, die Katharina had bevolen, van 't paard te stijgen.

„Uw naam?” vroeg deze.

„Katharina,” antwoordde ze vlug. „Ik ben 't aangenomen kind van mijnheer Skovronski, den geestelijke van Mariënburg. Gisteren heb ik hem verlaten overeenkomstig zijn wensch, en nu keer ik naar mijn eigen begeerte tot hem terug. Laat mij door, bid ik u.”

De officier wisselde een blik met den vreemdeling, wiens hulp Katharina had ingeroepen, als zocht hij diens verlangen op 't gelaat te lezen. Toen hernam hij: „Ge zijt een Lijflandsche. Lijfland behoort op 't oogenblik aan onzen Czaar, Peter I van Rusland, en dus zijt ge een gevangene. Kom af, indien ge niet wilt, dat ik u daarin behulpzaam zal zijn, en volg ons naar de gevangenis.”

„Raak me niet aan,” zei Katharina, en uit haar donkere oogen blikte een gloed, die den ruiters ontzag in moest boezemen. Daarop sprong ze van haar paard en ging voort: „Ik ben niet naar Mariënburg gekomen alleen om me gevangen te laten

nemen, maar om mijn pleegvader te vinden. Breng mij bij hem, waar hij dan ook is, in zijn huis, of in een kerkershol, dat doet er niet toe — als ik maar bij hem ben.”

De officier scheen vermaak te scheppen in de stoutheid van het jonge meisje, dat een dergelijke taal durfde voeren. Een glimlach plooidde zich om zijn mond.

„'t Is geen gewoonte,” sprak hij, „dat gevangenen bevelen geven.”

Katharina dacht na. Ze begon te begrijpen, dat de officier gelijk had, en dat het inderdaad niet aanging, zulk een hoogen toon te voeren. Op eenigszins zachteren toon vroeg ze: „Wie is uw overste? uw generaal?”

In dit oogenblik drong de jonge vreemdeling naar voren. Tot hiertoe had hij zich eenigszins op den achtergrond gehouden, hoewel hij met de grootste oplettendheid het gesprek tusschen 't meisje en den Kozakken officier had gevolgd.

„Generaal Scheremetief,” sprak hij.

„Welnu, dan verlang ik, voor den generaal gebracht te worden,” hernam Katharina op denzelfden beslist toon, dien ze sinds de komst van Paul tegen ieder had aangenomen.

De officier zocht weer 't gelaat van den jongen man, die hem een wenk gaf. Toen beval hij Katharina, hem te volgen in de richting der stad. Weldra waren ze de poorten der veste genaderd. De officier won inlichtingen in, omtrent de plaats, waar de generaal zich bevond. Op eens schoot een oude vrouw op Katharina toe, en met een kreet, waarin smart en verrassing gemengd waren, greep ze de beide handen van 't meisje en hield die hartstochtelijk vast. Het was Frederika.

„O, lief kind,” kreet ze, „voortaan hebt ge geen beschermer meer.” En ze snikte. „Mijn arme meester,” ging ze snikkend voort, „hij is gestorven op 't slagveld. Ik zag hem vallen, door een Russischen kogel getroffen, juist op 't oogenblik, dat hij de wonden verbond van een armen Lijflander. Hij is dood — mijn arme meester.”

Katharina was bleek geworden en bevend

vroeg ze: „Wat zegt ge, Frederika?”

„De waarheid, lief kind, de waarheid. Het zal blijken, wanneer er maar onder de dooden naar hem gezocht wordt.”

„En hebt ge hem daar dan hulpeloos alleen gelaten?” vroeg 't meisje driftig.

„Wat kon ik anders, juffrouw? De kogels floten ons om de ooren, dood en verderf overal in 't rond verspreidend.”

Op dit oogenblik kwam de Kozakken officier, die zich tot het verkrijgen van inlichtingen verwijderd had, terug.

„De generaal is niet ver af,” sprak hij. „Volg mij en ik zal u bij hem brengen.”

Katharina liep meer vooruit dan dat ze volgde. Bij 't binnentreden der tent was de eerste, dien ze zag, de jonge onbekende, maar, ziende, dat hij de bevelhebber niet was, sloeg ze verder volstrekt geen acht op hem en wierp zich voor de voeten van den beroemden veldheer, wiens naam wijd en zijd had weerklonken.

„Een gunst, generaal! Een gunst! Sta me die toe. Heb mededoogen met me.” En ze hief haar handen in smeekende houding omhoog.

„Wat wil dat kind?” vroeg de generaal, terwijl hij zich wendde tot den officier, die haar in zijn nabijheid had gebracht.

„Zij wenscht u te spreken, generaal.”

„'t Is waar,” hernam Katharina, „ik dacht, dat mijn weldoener, mijn vader, gevangen genomen zou zijn, en ik wenschte zijn lot te deelen. Maar ik heb nu vernomen, dat hij onder de dooden is. De gunst, die ik vraag, is, dat mij vergund wordt, zijn lijk te mogen opzoeken, opdat hij een eerlijke begrafenis moge hebben. O, ge moest eens weten, hoe goed hij was, die arme mijnheer Skovronski.”

De toon, waarop ze sprak had zoo iets bijzonder treffends, haar houding was zoo fier, haar heele voorkomen drukte zulk een schrandereid en verhevenheid uit, dat de generaal, bewogen op het gezicht harer jeugd en den moed, dien zij aan den dag legde, sprak: „Indien ik uw verzoek toesta, welken waarborg zal ik dan hebben, dat ge geen poging tot ontvluchten zult doen?”

„Mijn woord,” antwoordde Katharina.

„Ga dan,” zei de generaal, terwijl hij haar wenkte, op te staan, „maar denk er aan, als ge terug keert, behoort ge aan mij.”

Vol blijdschap over de haar toegestane gunst dankt 't meisje met enkele woorden voor de goedheid, haar bewezen, en verliet vervolgens de tent. De oude Frederika had daar al den tijd gestaan, om op haar terugkomst te wachten.

„Kom, Frederika,” sprak het meisje haastig, zoodra ze de oude vrouw opmerkte, „kom, ga mee, en wijs mij de plaats, waar ge hem hebt zien vallen.” En ze nam de oude huishoudster bij de hand en trok haar mee. Deze echter toonde weinig lust aan 't verzoek gehoor te geven. Weigeren durfde ze niet, maar ze trachtte het meisje van haar voornemen af te brengen.

„Denk daar toch niet aan, Katharina,” sprak ze, „zoudt ge om dezen tijd gaan zoeken onder de dooden op het slagveld?”

„De liefde vraagt naar geen tijd” klonk het kort.

„Maar ge zult niet kunnen zoeken in de duisternis van den nacht. Stel het uit tot morgen.”

„Als ge geen lust hebt om mee te gaan, of bang zijt, blijf dan maar, Frederika,” hervatte het meisje een weinig scherp, terwijl zij in haar voortvarende liefde er niet aan dacht, hoe op den leeftijd der oude vrouw een nachtelijke tocht op een slachtveld tusschen dooden en gewonden iets vreeselijks en huiveringwekkends moest zijn. „Gaat ge niet mee, dan ga ik alleen.”

„Komaan dan maar,” sprak de oude vrouw vastberaden, „men zal niet zeggen, dat een kind meer menselijkheid bezat dan ik.”

De nacht was donker. Maan noch sterren schenen, als waren ze huiverig, met haar stralen de ellende te verlichten, die daar korten tijd te voren door den vreeselijken oorlog was aangericht. Met moeite konden de twee zwakke vrouwen, het kind en de oude, den weg onderscheiden, waarlangs ze te gaan hadden. Weldra, nog niet ver buiten de stad, kwamen ze op een veld,

bedekt met de lichamen van menschen en paarden. 't Was niet de pijnlijke stilte van 't graf, die er heerschte. Pijnlijke kreten werden er geslaakt, door de gewonden, die smachtten naar een hulp, die menig-een hunner nog zou hebben kunnen redden, zoo ze slechts tijdig was aangebracht. Morgen zou 't voor velen te laat zijn en de meeste jammerklachten reeds zijn verstomd.

't Jonge meisje huiverde bij elken kreet, die haar oor opving. Nu had ze wel gaarne terug willen keeren, om al die jammer en dat gekerm maar niet te hooren. Van zoo iets verschrikkelijks had ze zich geen denkbeeld kunnen vormen.

Ze bleef staan, als onmachtig verder te gaan. 't Was alsof 't eigenlijke doel van haar zijn daar, geheel door haar vergeten was. Maar, daar herinnerde zij 't zich weer en de liefde, en een stille hoop van mogelijke redding nog, weerhield haar, van de verschrikkelijke plaats weg te ijlen.

„O, mijn God, geleid Gij mij,” bad ze, haar oog richtend naar den hemel. Die hemel was donker, maar geen wolkenfloers is ondoordringbaar voor 't oog des Almachtigen, en Hij zag 't hulpeloos meisje door liefde daar gebracht, en de hulp had Hij reeds beschikt.

Plotseling hoorde Katharina voetstappen, die nader kwamen.

„Wie zijt ge?” riep ze, terwijl ze zich omwendde naar een persoon, dien ze in de duisternis niet herkennen of duidelijk onderscheiden kon. „Ge zijt zeker even als wij, een ongelukkige,” voegde ze er bij.

„Misschien zoekt ge wel een vriend, of een broeder. Ik zoek mijn vader, en misschien is hij dood. Och, waarom heb ik ook geen lantaren meegenomen,” jammerde ze. „Ik had toch wel kunnen begrijpen, dat ik in deze verschrikkelijke duisternis mijn weldoener onmogelijk herkennen zou. „Heer geleid mij!”

„Wacht hier even op me,” sprak de onbekende, terwijl hij zich reeds verwijderde. „Ik ben in een oogwenk terug.”

„'t Was zoo. Na korten tijd kwam hij

weer, een lantaren in de hand, en bij 't licht daarvan herkende Katharina hem dadelijk als den persoon, dien ze 'teerst in 't bosch had ontmoet. De bleeke stralen van 't licht gleden spookachtig over de gevallen in den strijd. 't Meisje had moeite, 't verschrikkelijk gezicht te verdragen, maar ze overwon haar weerzin en begon vlijtig haar onderzoek. Frederika kon zich de plaats, waar ze haar meester had zien vallen, niet meer herinneren, vooral niet, nu de nacht aan alles een heel ander voorkomen gaf.

Stilzwijgend volgde de vreemdeling overal met het licht.

De gejaagdheid, onrust en overspanning van 't meisje werden steeds grooter en 't onderzoek scheen geheel vruchteloos te zullen zijn. Overstelpst door allerlei ongewone gewaarwordingen verloor ze eindelijk al haar geestkracht, zette zich neer op den grond en schreide heftig.

„Katharina,” sprak de onbekende, „ge hebt een taak ondernomen, boven uw kracht en jaren. Laat het verder onderzoek aan mij over en als de dag aanbreekt, en de dooden van de gewonden worden gescheiden, zal ik hem zelf zoeken met de hulp van eenige inwoners der stad, die in staat zijn, hun geestelijke te herkennen. Misschien behoort hij niet onder de dooden.”

„Wat ik eenmaal begonnen ben, zal ik eindigen,” sprak Katharina op vast beraden toon, „maar gij, mijnheer, wien zoekt gij?”

„Luister naar mij, Katharina,” hernam de vreemdeling. „Ik ben maar een soldaat en 'k meen te mogen zeggen, dat ik ook den moed van een soldaat bezit, maar, op mijn woord, ge verbaast mij. Iemand als gij is niet geboren om slavin te zijn, al zoudt ge ook een generaal tot meester hebben. Ge zijt nu buiten de legerplaats en niemand heeft u gezien. Vlucht! En hebt ge geld noodig, hier is het.”

„De Hemel zelf heeft u gezonden,” riep de oude vrouw uit, terwijl zij de beurs uit de hand van den vreemdeling nam. „Och, Katharina”, ging ze smeekend voort, zich tot het meisje wendend, „laat ons vluchten.

„Ik gebruik van de goedheid van dezen
vrijen vreemdeling.”

„Vluchten? Waar ik mijn woord heb
gegeven, dat ik dit niet doen zou?”

Ze zag bij deze woorden niet de oude
Frederika aan, van wie ze blijkbaar zoo
veel wel verwachten kon, maar den soldaat,
van wien ze zich niet kon voorstellen, dat
hij haar in ernst dezen raad gegeven kon
hebben. „Is het dan in uw oog een kleine
zaak, zijn woord te breken?” vroeg ze in
erwondering.

„Zeker niet,” hernam de vreemdeling
eenigszins driftig, „wanneer het gegeven is
door een man. Maar iemand als gij, een
zwak meisje, zonder naam, zonder geboorte,
wie zal 't u kwalijk nemen, dat ge gebruik
maakt van de gelegenheid, om een ellen-
dige slavernij te ontkomen. Uw woord
beteekent niets. Bedenk, wat er van U
worden zal, en wat ge te verduren zult
hebben, indien ge terug keert. Al de hoop

uwer jonge jaren zal vervliegen en ellende
uw deel zijn. Ik smeek u, vlucht!”

Katharina, kalm, een beeld van vastbe-
radenheid en wilskracht, schudde haar hoofd
en maakte een afwerende beweging met
haar hand.

„Ik weet niet, wat God voor mij be-
stemd heeft,” sprak ze besscheiden. „'t Is
waar, 'k ben maar een kind, onbekend en
zonder een naam, dien ik met recht den
mijnen mag noemen, maar mag dit me
een vrijbrief geven om een slechte daad
te verrichten? Indien ik een prinses was,
zou ik mijn belofte houden. Misschien heb
ik wel 't hart van een prinses. Hoe 't ook
zij, mijnheer, mijn woord zal ik houden!”
Toen stond ze op, als vond ze in eens
alle geestkracht terug en wendde zich tot
haar oude gezellin. „Kom, Frederika,” sprak
ze: „laat ons 't onderzoek voortzetten. 'k
Voel mij nu weer sterker.”

(Wordt vervolgd.)

OPPASSES EN IS DE BOODSCHAP.

80.

Ik ben een woord van zes letters en was
ertijds een der koningen van Israël.

Mijn eerste letter is de eerste letter van
een man, die in het vuur geworpen werd.

Mijn tweede letter is de eerste letter eens
vaders, die zijn kind moest dooden.

Mijn derde letter is de eerste letter van
iemand, die uit het vuur gered werd.

Mijn vierde letter is de eerste letter van
een man, wiens moeder geen joodsche
vrouw was.

Mijn vijfde letter is de eerste letter van
een koning, in wiens geschiedenis Gods
vrijade treffend uitkomt.

Mijn zesde letter is de eerste letter van
een profeet.

Hoe is de naam van dien koning? En
welke personen worden hier bedoeld?

81.

Als 4 arbeiders een tuin kunnen om-
graven in 12 dagen, hoeveel zijn er dan
noodig, om hetzelfde werk te verrichten
in 5 dagen.

82.

'k Heb zeven letters in 't geheel.

Mijn 4, 5, 7, deugt niet veel.

Maar heel wat nuttig is 5, 1,

Vooral bij 't maken ook van meel.

1, 5 met 7 dient, naar 'k meen,

gewicht, daar men de vruchtboomen in de tuinen plant voor sierraad.

De daïmio was verrukt, hij noodigde den ouden man ten paleize en zette hem een keurigen maaltijd voor. Men gaf hem prachtige kleederen en schitterende geschenken en men gaf hem het recht zich voortaan te noemen: De man, die kerseboomen kan doen bloeien.

De booze buurman dacht: wat? kan hij met die asch doode boomen doen bloeien? Ik zal hem om wat asch vragen. Zoo deed hij, maar er was niets meer. Toen nam hij gewone asch uit de kachel, deed dit in een korf en riep langs de straat: „Ik ben de grijsaard, die verdorde vruchtboomen kan doen bloeien. Wie heeft boomen, die hij wil doen bloeien?”

De dienaars van den daïmio vroegen den man om binnen te komen, maar de groote heer, hem aanziende, merkte op: Dat is niet dezelfde man, 't is misschien zijn leerling.

Toen boog de man zich en zeide: Ik vraag nederig vergiffenis, de man, die vóór

mij gekomen is heeft slechts mijn handelwijze nagevolgd.

— In dit geval, — zeide de edelman, — moet gij al iets zeer merkwaardigs kunnen doen.

Zij kwamen bij een verdorden boom en de booze man strooide fijne asch er op. Maar de boom veranderde niet. Nog een handvol, maar ook dit hielp niet, daarna strooide hij den geheelen mandvol uit. De wind joeg de asch den edelman en zijne dienaren in het gezicht, zoodat ze allen zeer boos werden op den man. „Gij hebt den goeden ouden man willen nadoen,” zeide de rijke heer, en, op zijn bevel werd hij gebonden en in de gevangenis geworpen.

Ojü San daarentegen en zijne vrouw waren rijk en leefden tevreden.

Dit verhaal is merkwaardig, omdat het uit zulk een ver land komt. Wat het zeggen wil, is gemakkelijk te gissen.

Salomo zegt in het boek der spreuken: *Schatten der goddeloosheid doen geen nut; maar de gerechtigheid redt van den dood.*

Zóó is het.

DE WEG NAAR DEN TROON

(Uit het Engelsch.)

DOOR J. F. BUISMAN.

(Vervolg van bladz. 191.)

Op dit oogenblik deed zich een dof gekerm hooren. Het scheen niet ver van de plaats te komen, waar zij stonden. „Hoor!” fluisterde Katharina, terwijl ze haar adem inhield om beter te kunnen opvangen 't geluid, waarvan ze vermoedde, dat het zich spoedig herhalen zou. Daar liet het gekreun zich inderdaad opnieuw hooren en op hetzelfde oogenblik sprong Katharina, vlug als een ree, in de

richting vanwaar de kreet vernomen was. Voor de anderen recht begrepen, wat er gebeurd was, lag 't meisje reeds geknield aan de zijde van een oud man, die tusschen de anderen uitgestrekt op den grond lag.

„Frederika, het licht, gauw hier! Hij is 't. Gauw! Gauw!” — „Och, mijn vader, mijn weldoener, spreek toch eens tot me. Ik ben het, uw kind, uw Katharina. Hoort ge me niet? Kent ge de stem niet van uw kleine Katharina?”

Frederika liet het licht vallen op 't gelaat van den ouden man, terwijl Katharina, met een handigheid en een oplettendheid,

ver boven haar jaren, beproefde, de wond te vinden, waaraan de geestelijke leed. Op 't oogenblik, dat ze zijn arm oplichtte, om dien los te maken van tusschen de dooden en gewonden, die om hem heen lagen, uitte hij een kreet van pijn, terwijl hij terzelfder tijd zijn oogen opende.

„Waar ben ik?” vroeg hij. De beide vrouwen scheen hij te herkennen, want na ze even vluchtig te hebben aangezien, bleef zijn blik rusten op den jongen krijgsman, alsof hij in zijn geest trachtte hem thuis te brengen.

„Waar ben ik?” herhaalde hij.

„Onder uw vrienden,” antwoordde 't meisje, terwijl ze hem een kus op het voorhoofd drukte, „ge zijt bij uw kleine Katharina. Kom sta op, vader, en ga met ons mee.”

„Hier, oude man, drink eens,” sprak de krijgsman, „'t zal je goed doen.” En hij plaatste een veldflesch aan de lippen van den gewonde. De geestelijke gehoorzaamde en nam een flinken teug. 't Verkwikte hem blijkbaar en hij beproefde, zich op te richten. Nauwelijks vatte Katharina hem bij den arm, om hem te hulp te komen, of hij begon weer te kermen. „Mijn arm is gebroken” klaagde hij.

„Och, wat moeten we toch beginnen,” riep ze, terwijl ze als radeloos haar handen wrong.

„Beweeg u niet, oude man,” zei de krijgsman, „ik zal naar Mariënburg terugkeeren en een paar personen zenden, om u naar huis te vervoeren. Ook zal ik een heelmeester sturen, om uw arm te zetten. — Vaarwel, Katharina,” voegde hij er bij, terwijl hij zich verwijderde. „Volg mijn raad, maak gebruik van uw tegenwoordige vrijheid en vlucht.”

Ze behoefden niet lang op de beloofde hulp te wachten. Weldra verschenen er drie mannen. Twee van hen droegen een draagbaar, waarop ze den gewonden geestelijke voorzichtig neerlegden. Onmiddellijk begonnen ze hem voorzichtig stadwaarts te dragen. Katharina verliet geen oogenblik zijn zijde. Er welde een traan op in

haar oog en een stil gelukkige trek teekende haar gelaat. Die traan was een uiting van haar gevoel van dankbaarheid aan God.

„God zelf heeft me het in 't hart gegeven, te gaan zoeken,” sprak ze, zich keerend naar den ouden man, daar naast haar uitgestrekt. „'k Zou zeggen, Hij zelf heeft me bij de hand geleid en mij naar den rand van 't bosch gevoerd, dat ik daar gevangen genomen zou worden.”

„Zijt ge dan een gevangene, mijn kind?” vroeg de grijsaard met ontroering.

„Ja, vader, en wat ik eerst als een ramp beschouwde, is later gebleken een zegen te zijn geweest. Als ik niet gevangen was genomen, zou ik niet voor den generaal zijn gebracht; ik zou Frederika niet hebben gezien, die mij meedeelde, dat ge gesneuveld waart. Zoo zou ik nooit op de gedachte gekomen zijn, u te gaan zoeken op het slagveld. Vindt ge ook niet, dat God zelf me bij de hand genomen heeft, om mij te brengen naar de plaats, waar ik u vinden kon?”

Een tevreden glimlach kwam er op 't gelaat van den ouden man. Uit elk woord van 't meisje sprak haar groote liefde jegens hem, en haar daden waren er om die te bewijzen. Dit bracht hem in een weldadige stemming. Maar niet minder aangenaam was het hem, op zoo eenvoudige, ongekunstelde wijze uit haar mond te hooren, hoe ze in al deze omstandigheden Gods hand opmerkte en er dank in haar hart was, voor Zijn goedheid.

„Zeker, kind,” sprak hij, „en laat dit u leeren, dat ge ook in 't vervolg u in alles geloovig aan Hem kunt overgeven, die in Zijn Zoon ons genadig wil zijn.”

„Men had de welbekende woning bereikt. De dragers zetten hun last neer, de heer Skovronski werd te bed gelegd en dadelijk begon de heelmeester, die de beide dragers had vergezeld, den gebroken arm in 't verband te zetten. Alles ging voorspoedig in zijn werk en toen de bewerking afgeloopen was, verliet de geneesheer met de beide soldaten het vertrek. Nadat hij zich naar ziel en lichaam in Gods hoede had aanbe-

volen en Hem voor zijn redding had gedankt, viel de oude man in een rustige sluimering en 't overige van den nacht waakten de twee vrouwen bij zijn sponde.

Toen de dag aanbrak, zocht Katharina haar eigen, zoo geliefd kamertje op, maakte haar kleeding een weinig in orde, bond haar haar te zamen onder 't eenvoudige mutsje en trad opnieuw de kamer binnen van den heer Skovronski, die juist wakker was geworden.

„Mijn weldoener,” sprak ze op bewogen toon, terwijl ze bij zijn bed neerknielde, „geef uw arme Katharina uw zegen, want ze is verplicht, u voor altijd te verlaten.”

„Wat zegt ge, kind?” vroeg de oude man, verwonderd bij deze woorden, en tranen ziende in de oogen van 't geliefde meisje.

„Gisteren, mijn vader, ben ik gevangen genomen, en dus ben ik nu 't eigendom van den Russischen generaal. Hij gaf me verlof, u te gaan zoeken; op voorwaarde, dat ik beloofde, terug te zullen keeren.”

„Is 't niet dwaas van haar, zoo te doen, mijnheer?” vroeg Frederika geheel overstelpt door een gevoel van diepe smart bij de gedachte, haar innig geliefd kind weer te moeten verliezen. „Ik ben oud en heb hulp noodig. Wie kan me nu beter helpen dan Katharina? Wie zal voortaan voor u de liederen zingen, waarnaar ge zoo vaak geluisterd hebt? Wie zal u voortaan een arm bieden om op te leunen, wanneer ge gaat wandelen en wie zal u opvroolijken, zooals zij dat kon? Hebben we haar daarvoor groot gebracht, om haar nu, waar ze onze troost en steun geworden is, aan dien Russischen generaal af te staan? Neen, Katharina, ge moet ons niet gaan verlaten terwille van die ongelukkige belofte, onnadenkend gegeven, en u door den nood afgeperst. Want, ge weet wel, die belofte is u afgedwongen. Was ze vrijwillig gegeven, 'k zou de eerste zijn om te zeggen: „Ga!”

De geestelijke en zijn pleegdochter luisterden naar de oude vrouw zonder haar in de rede te vallen. De eerste verbrak 't eerst het stilzwijgen. „Ge hebt den gene-

raal beloofd, dat ge zoudt terug keeren, mijn kind?”

„Ja vader” antwoordde 't meisje schreiend, „En is 't nu lief van Frederika, om mij van mijn besluit af te willen brengen? Is dat nu goed, dat ze me tot een breekster van mijn woord wil maken, door mij in de herinnering terug te roepen al het geluk, dat ik hier genoten heb, en dat ik op het punt sta, voor altijd te verliezen?”

„Ga, Katharina, ga, lief kind,” zei de oude man op plechtigen toon, „doe uw plicht en God zal u zegenen.” Hij legde zijn hand op haar hoofd en terwijl zij aan haar tranenvloed den vrijen loop liet, onmachtig om zich op te richten, voegde hij er bij op een toon, waaruit de grootste liefde sprak: „Een eenmaal gegeven belofte mag niet verbroken worden, mijn kind. Maar, de dag gaat voort, ga heen, en moge de Hemelsche Vader u geleiden en over u waken.”

Katharina stond op, en terwijl ze een kus drukte op de lippen van haar pleegvader, snikte zij: „Vaarwel vader, vaarwel Frederika,” en haastig, als wilde ze alle verdere liefdeuitingen afsnijden en voorkomen, verliet ze 't huis.

IV.

Met haastigen tred liep Katharina voort door de straten van Mariënburg. In 't legerkamp gekomen, begaf ze zich regelrecht naar de tent van den generaal. De eerste, waar haar blik op viel, was de onbekende, die ze gedurende de laatste uren zoo dikwijls op haar weg had gezien. Hij scheen eenigszins verrast te zijn, haar de tent te zien binnentreden, maar wendde spoedig den blik weer van haar af.

De generaal was druk bezig, gehoor te verleen aan verschillende inwoners van Mariënburg, die zich over 't een of ander te beklagen hadden, of een verzoek wenschten te richten tot den bevelhebber.

Katharina had zich thans geheel hersteld. Geen spoor was er meer te zien op haar gelaat, van de droefheid en neerslachtigheid, die haar hart vervulde.

„Zoo, zijt ge daar, kleine?” sprak de generaal, toen 't meisje zich in nederige, afwachtende houding voor hem plaatste. „Ik was al bang, dat ik u niet weer zou zien.”

„Ik gaf u mijn woord,” was 't korte antwoord.

De generaal glimlachte. „Ge zijt jong en schijnt niet alleen een goed verstand, maar ook een opgewekt humeur te hebben. Nu, dat is een goed ding en ik vermoed, dat ge een uitstekende dienstbode voor me zult worden. Kom aan, we zullen er dadelijk de proef van nemen. Toon eens, wat ge kunt en maak een flink ontbijt voor me gereed.”

Katharina boog op zoo onberispelijke manier, dat de generaal er met welgevallen naar keek. 't Duurde niet lang of ze was al druk in de weer en verwonderlijk vlug kwam ze terug in de tent, een houten bak in de hand, en daarop 't gereed gemaakte ontbijt. De tafel werd gedekt, alsof 't van zelf sprak, voor twee personen, voor den generaal en den onbekende, want dit waren de eenige aanwezigen. Als Katharina niet zoo al haar aandacht aan 't werk had gegeven, zou ze zich zeker verwonderd hebben over de groote gemeenzaamheid, die er blijkbaar tusschen de twee mannen bestond, iets, dat toch wel vreemd was, waar de een de aanvoerder was van een groot, overwinnend leger en de andere, ten minste naar zijn kleeding te oordeelen, slechts een gewoon soldaat.

„Wat wijn, mijn kind,” riep de laatste en reikte haar zijn glas toe om dit te vullen. „Ge hebt een moedig hart,” voegde hij er bij. Toen, tot den generaal: „Wel, generaal, ge hadt haar moeten zien van nacht, zoekend tusschen de dooden naar haar weldoener, bleek en bevend, maar vol moed. Ge zoudt haar bewonderd hebben, zoo als ik heb gedaan.” En weer zich tot het meisje richtend: „Ge waart dus heel niet bang te midden van al die dooden?”

Katharina kreeg een kleur, toen ze zich zoo hoorde prijzen en blozend en eenigs-

zins verward, antwoordde ze: „Ik dacht aan geen vrees. 'k Dacht alleen maar aan mijn weldoener, den goeden mijnheer Skovronski, en wilde niet rusten, voor ik hem gevonden had.”

„Als dienstmaagd van een geestelijke moet ge zeker vaak dooden gezien hebben,” sprak de generaal. „Niet waar, 't was zeker van nacht niet voor de eerste maal?”

„'k Heb nog niet vaak een doode gezien,” antwoordde Katharina.

„Maar waarvoor zou ze ook bang geweest zijn?” zei de vreemde. Ze had niets te vreezen. Als ze nu nog haar pleegvader had moeten zoeken in 't midden van geveer en zwaard, onder 't gebulder der kanonnen, was 't wat anders geweest. 'k Zou dat zelfde vastberaden gezichtje wel eens willen zien te midden van een gevecht.”

„Ge hebt gezien, welken invloed de kogels der schildwachten op me hebben uitgeoefend,” glimlachte Katharina.

„Dat is waar generaal,” sprak de ander weer. „Daar is niets tegen te zeggen. Ze scheen er even weinig om te geven, als ik zelf zou gedaan hebben. Dit kind zal een vrouw worden met een edel, moedig hart. Sheremetief, wilt ge uw gevangene verkoopen?”

„En wat wilt ge dan met haar doen?” vroeg de generaal, die zorgvuldig vermeed, zijn gast met een titel of naam toe te spreken.

„Ik wil haar tot mijn vrouw maken. De vrouw van een soldaat! Daarvoor is ze in de wieg gelegd. — Wel, wat zegt gij zelf daar van, mijn kind?” ging hij voort, zich bij de laatste woorden tot het meisje wendend.

Deze scheen eenigszins in verwarring te geraken. Toen antwoordde ze: „Ik zeg, ik zeg,” — ze haperde, als vreesde ze iets verkeerd te zullen zeggen, „ik zeg, dat mijn keus niet moeilijk behoeft te wezen: ik zou liever de vrouw zijn van een soldaat dan de slavin van een generaal.”

(Slot volgt.)

mand hun 't antwoord kon geven op deze pijnlijke vragen.

En dan weer smeekten ze den Heere, Dien ze beiden kenden en liefhadden, dat Hij hun kind toch mocht bewaren en weer veilig bij hen brengen. Ze baden Hem, hen toch niet zoo zwaar te beproeven, dat ze dat kind voor altijd moesten missen. Kort ten tijd gaf zoo'n gebed eenige kalmte,

maar dan stak de onrust en radeloosheid opnieuw 't hoofd op, tot ze ten laatste dof wanhopig met slappe handen en starend oog neerzaten, als zagen ze niets voor zich dan een dorre woestijn.

Waar was Paul?

Wat was er van hem geworden?

(Slot volgt.)

DE WEG NAAR DEN TROON

(Uit het Engelsch.)

DOOR J. F. BUISMAN.

(Vervolg en slot van bladz. 214.)

Goed gesproken, Katharina, en van dit oogenblik af behoort ge aan mij."

„Maar," zei de bevelhebber.

„Ik begrijp wat ge wilt zeggen, generaal," viel de andere haastig in de rede, „maar gij weet, ik doe niet op dezelfde wijze als alle andere menschen. Dit jonge meisje bevalt me. Ze is moedig en opgeruimd en haar humeur is ongetwijfeld zacht en gelijkmatig. Ik wed, dat ze in de toekomst toonen zal, verstandig genoeg te zijn, om zich als mijn vrouw op haar plaats te gevoelen. 't Is een besloten zaak: ze wordt mijn vrouw. Zet neer die bak, Katharina; leg af dat voorschoot; van nu af zult ge niemand dienen dan uw echtgenoot."

De soldaat stond op van de tafel, en terwijl hij Katharina wenkte hem te volgen, verliet hij de tent.

„Weet ge, wie ik ben, Katharina?" zei hij, terwijl zij voortwandelden.

„Nee, maar gij zeydet, dat ge mij tot

uw echtgenoot wenschet te hebben."

„Dat is waar, maar, weet ge welken rang ik bekleed in het leger?"

„Dat is me onverschillig," sprak Katharina, „ge kunt toch niet denken, dat ik trotsch ben? Waar zou ik trotsch op zijn, een meisje zonder familie en zonder naam?"

„Juist zoo, kleine. Ge zijt dus tevreden, uw lot aan het mijne te verbinden?" sprak de krijgsman, terwijl hij de hand van 't meisje in de zijne nam.

„Ja," hernam Katharina beslist, „want ge schijnt me een eerlijk man te zijn. En ik houd van u, omdat ge zoo goed zijt geweest voor mij, een arm meisje als ik ben."

„Het spijt u dus niet, dat ik niets anders ben dan een eenvoudig soldaat?"

„Maar wat zou ik meer kunnen verlangen? Ik ben reeds zeer gelukkig, dat ge me vergunnen wilt, u te volgen en u nooit weer te verlaten."

De krijgsman bleef staan voor een tent, die zich onderscheidde van de andere door haar meerdere hoogte. „Dit is de tent van den Czaar," zeide hij, „blijf hier even. 't Is behoorlijk en mijn plicht, hem verlof te vragen, om met u in 't huwelijk te mogen treden."

Hierop verwijderde de krijger zich en verdween in de tent.

Katharina had eenige oogenblikken gewacht, toen een jong officier naderde, die op haar toetrad.

„Juffrouw,” sprak hij op hoffelijken toon, „Czaar Peter wenscht u te zien.”

Zij volgde. Bij haar binnentreden van de tent, zag ze een groot aantal officieren, die zich geschaard hadden om een man van omstreeks dertigjarigen leeftijd. Hij was de eenige, die zat. Onmiddellijk herkende Katharina in hem den man, met wien ze daar straks hier gekomen was.

„Waar is de Czaar dan?” vroeg Katharina, zich wendend tot den officier, die haar binnen geleid had.

„Daar!” antwoordde hij, en wees naar den krijgsman, in het midden gezeten.

„Maar dat is mijn echtgenoot,” hernam 't meisje, die er niets van begreep.

„Hij is uw echtgenoot en tevens de Czaar, Katharina,” zei de Keizer van Rusland glimlachend, — want hij was het inderdaad. — „Wat ziet ge verwonderd. Spijt het u, dit te hooren? Is mijn titel een beletsel voor u, om mij lief te hebben?”

„Ik hield van u, toen ik u niet anders kende dan als een gewoon soldaat, ik houd van u, nu ik u leer kennen als den Keizer.”

En Peter de Groote, Keizer van Rusland, stond op, nam de hand van de jonge wees en sprak: „Mijne Heeren, ik stel u voor de toekomstige Keizerin van Rusland!”

Elk op zijn beurt, naar hun rang, naderden nu alle legeroversten de pleegdochter van den goeden Skovronski, om haar de hulde te bewijzen, die haar toekwam als de aanstaande gemalin van hun grooten gebieder.

Het is licht te denken, dat Keizerin Katharina haar geliefden pleegvader niet vergat. 't Is waar, de goede man moest haar voor hem zoo dierbaar gezelschap blijven missen, maar wat een verschil: zijn geliefd kind te moeten afstaan als de echtgenoot van een vorst of als de dienstbare, de slavin van een veroveraar.

Hij leefde echter niet lang meer om haar verlies te betreuren of zich in haar geluk te verheugen. Nooit herstelde hij volkomen van de wonden, ontvangen op het slagveld, te midden van zijn zelf opofferenden arbeid. Steeds bleef hij lijdende, en dit, gevoegd bij zijn leeftijd deed hem voortdurend verzwakken, totdat zijn tijd vervuld was. Hij had Gods raad uitgediend en den arbeid volbracht, dien God voor hem bestemd had. Nu nam de Heere hem op in Zijnen hemel, want, al was de kerk, die Skovronski diende, eene, die lang niet in alles Gods dierbaar Woord in zijn zuiverheid deed blinken en schitteren, een eenvoudig, zich kinderlijk overgevend geloof is den Heere altijd en overal aangenaam, en dat geloof, zonder verdere redeneering, was 't gelukkig deel van den waardigen Skovronski, die zich zelf als verloren had leeren kennen. Laten wij God dankbaar wezen, te leven in een kring en omgeving, waar Zijn Woord in al zijn volheid tot ons kan komen, zonder eenige menschelijke beperking.

Juffrouw Alexina en de oude Frederika overleefden hem niet lang.

Na hun huwelijk vestigde Katharina zich volgens den wensch des Keizers metterwoon te Moskou. 't Spreekt van zelf, dat de Czaar niet altijd rustig bij haar kon zijn, daar zijn veelvuldige staatsbezigheden en de voortdurende oorlogen, door hem gevoerd, hem dikwijls naar elders riepen. Maar, wanneer de omstandigheden het hem eenigszins veroorloofden, zocht hij de rustige woning op, waar Keizerin Katharina het hem tot een waar tehuis wist te maken en waar hij dan voor een tijd zijn vele zorgen eens op zij kon zetten. God schonk haar twee kinderen: de oudste, Anna, werd geboren in 1708, Elizabeth, de jongste in 1711.

Twee jaren later, dus in 1713, werd Peter in een oorlog gewikkeld met de Turken. Hij gaf zijn verlangen te kennen, dat Katharina hem op zijn veldtocht zou vergezellen en deze volgde gaarne. Zeker had de groote man gedurende de jaren van

hun huwelijk meer nog dan bij de eerste kennismaking ondervonden, welk een helder doorzicht zijn vrouw dikwijls in moeilijke omstandigheden had getoond te bezitten en achtte hij het mogelijk, daarvan nog nut te kunnen hebben in den nieuwen krijg. In dat geval heeft hij zich niet bedrogen.

Door zijn eigen bekwaamheid in alles wat den krijgsdienst betreft en die van zijn ervaren generaals, zoowel als door de voorbeeldelooze krijgstucht, welke er in zijn leger heerschte, hadden acht duizend Russen aan den aanval van honderd vijftig duizend Turken het hoofd kunnen bieden. De strijd was onbeslist gebleven, en de verliezen aan weerskanten waren zeer groot. 't Was echter te voorzien, dat, bij een hervatting van het gevecht de Russen den ongelijken strijd zouden moeten verliezen, verzwakt en vermoeid als ze waren na de groote inspanning. Hun toestand was dus zeer hachelijk. Aan alle kanten waren ze door den vijand omgeven en alle gelegenheid om te voorzien in het gebrek aan levensmiddelen was hun zodoende afgesneden. Dat niet alleen. Ze konden ook niet de rivier de Proeth bereiken, waar ze het noodige drinkwater hadden kunnen vinden. Dorst en gebrek waren alzoo nog meer te vreezen dan 't zwaard der Turken. 't Was te vreezen, dat ze niets anders te wachten hadden, dan in Turksche slavernij te worden weggevoerd.

In doffe hopeloosheid keerde de Czaar naar zijn tent terug. Geen enkel redmiddel zag hij meer, om zich zelf, zijn vrouw en zijn leger voor den ondergang te behoeden. Met de bitterste gewaarwordingen vervuld, gaf hij strenge bevelen, dat niemand hem zou storen. Zijn trotsche geest duldde het niet, dat iemand getuige zou zijn van zijn moedeloosheid.

Alleen in zijn tent, gaf hij zich geheel aan zijn smartgevoel over. Moest hij dan hier, na zoo vele overwinningen behaald te hebben, jammerlijk omkomen, met de vele dappere mannen, die bij hem waren? Als Peter nu geleerd had, zich in alles geloo-

vig in Gods hand te stellen, zou hij zeker niet tot wanhoop zijn vervallen zoo als nu. Dan had hij geweten, dat God in Zijn Woord zegt: „Roept mij aan in den dag der benauwdheid, en Ik zal u uithelpen en gij zult Mij eeren.” Maar al dacht hij niet aan God, de Heere dacht in Zijne goedheid wel aan hem en al die arme soldaten.

Daar trad, ondanks het strenge bevel, Katharina de tent binnen. Zij vond den Czaar in een treurigen toestand. Hij lag ter aarde uitgestrekt, stuiptrekkend over al zijn leden. Katharina had haar man wel meer in zulk een toestand gezien, want hij leed gedurig aan zulke aanvallen, maar zoo hevig als nu had ze 't nog nooit bijgewoond. Ongetwijfeld had de radelooze toestand ditmaal den aanval der vallende ziekte veroorzaakt en verergerd. Met de haar eigen doortastende flinkheid wist ze den Czaar spoedig eenigszins tot bedaren te brengen en zeker heeft hij later wel erkend, dat hij, naast God, de redding van zijn leven aan zijn vrouw te danken had.

Toen Peter zijn kalmte had terug gekregen, begon ze aan 't eigenlijke doel van haar komst, want ze had zich hier heen begeven om raad te brengen. Ze had er aanspraak op, dat haar raad werd gehoord. Had ze toch niet meer dan eens de dood in zijn vreeselijkste gedaante onder de oogen gezien? Ze begon Peter aan te toonen, dat de vijand zelf aanmerkelijke verliezen had geleden en zonder twijfel nog zeer onder den indruk van den vermetelen moed der Russen zou zijn, dat hij daarenboven waarschijnlijk niets zou weten van den ellendigen toestand van het Russische leger, en dus mogelijk niet ongenegen zou wezen, een wapenstilstand te sluiten, indien men daartoe onderhandelingen aanknoopte.

Niemand had de zaak nog uit dit oogpunt gezien en toch was er veel, dat voor een dergelijke beschouwing als de ware pleitte. In dit opzicht toonde Katharina een doorzicht, die bij meer gelegenheden schitterend aan 't licht gekomen is. 't Was

dit doorzicht, dat gezonde verstand, 't welk Peter waarschijnlijk reeds bij de eerste ontmoeting had opgemerkt en dat hem zoo spoedig tot het besluit bracht, haar tot deelgenootte zijner macht en waardigheid te maken.

De Keizer gaf toestemming, den aangevozen weg in te slaan.

Katharina wist wel, dat het reeds sinds eeuwen bij alle Oostersche volken een gewoonte was geweest, om, wanneer iemand een gehoor wenschte te hebben bij den vorst, of bij diens vertegenwoordiger, dezen te moeten naderen met een geschenk. Zoo zocht ze dus ook de juweelen bij elkaar, die ze op dezen krijgstoct met zich had genomen. 't Spreekt van zelf, dat de verzameling niet erg schitterend was, daar op een dergelijke reis alle weelde en opschik ongepast en misplaatst was. Ze voegde er een paar zwarte vossenhuizen bij, en al het geld, dat zij verzamelen kon. Dit laatste was bestemd als een geschenk voor den Kiaia, een invloedrijk officier, onder den Grootvizier. Hierop koos ze, om haar te vergezellen, een der Russische officieren, op wiens trouw en gehechtheid ze niet alleen kon rekenen, maar dien ze ook kende als een man van helder verstand. Zoo ging ze, vergezeld van een paar dienaren, op weg, overhandigde den Kiaia persoonlijk het geld en liet zich door dezen aandienen bij den Grootvizier.

De zaak liep veel gemakkelijker, dan ze zich zelf had voorgesteld. De Turken waren inderdaad nog zoo onder den indruk van den Russischen moed, dat ze niets begeerig waren, den volgenden dag weer met een vijand slaags te raken, die een ongekende doodsverachting had betoond. 't Kwam dus zeer wel met hun wenschen overeen om op zoo eervolle wijze, nu de onderhandelingen van den geduchten vijand zelf waren uitgegaan, van een vernieuwden strijd ontslagen te worden. De Turken stemden toe in een wapenschorsing en de Russen waren gered.

Peter was zeer gevoelig voor de diensten, bij deze gelegenheid door zijn vrouw be-

wezen, zoo zelfs, dat hij, hoewel geheel afkeerig van allerlei praalvertoon en pronken met de vorstelijke macht, Katharina plechtig liet kronen als vorstin, als een blijvende herinnering aan de gewichtige gebeurtenis. En in de aanspraak aan zijn volk, door hem uitgevaardigd, vinden we deze woorden: „Zij heeft ons allen de gewichtigste hulp bewezen in alle gevaren, waaraan we blootgesteld waren en in 't bijzonder in den slag bij de Proeth.”

Het stukjen brief, bij den dooden krijger gevonden, in den nacht waarin Katharina door mijnheer Skovronski opgenomen was, had ze steeds zorgvuldig bewaard; maar sedert lang had ze alle hoop opgegeven, hierdoor iets van hare verwanten te weten te komen. Door wat wij menschen gewoon zijn toeval te noemen — hoewel er geen toeval is, maar alles staat onder 't onmiddellijk Godsbestuur — kwam er toch over haar afkomst eenig licht.

Een afgezant van een vreemd hof keerde van een zending aan Czaar Peter naar zijn land terug. In Koerland was hij genoodzaakt in een eenvoudige herberg zijn intrek te nemen. Niet lang daar, of in de aangrenzende gelagkamer hoorde hij een hooggaanden twist. Zijn nieuwsgierigheid werd gaande gemaakt en hij trad het vertrek binnen. Een vreemdeling scheen het mikpunt te zijn van de plagerijen der dorpelingen.

„Ge zoudt het niet durven wagen, mij zoo te behandelen, als ik maar eens den Czaar te spreken kon krijgen,” sprak de geplaagde man. „Dan zou ik meer invloed krijgen aan 't hof dan een van u ooit zou kunnen denken.”

De gezant ondervroeg den man omtrent de beteekenis van deze woorden en uit de antwoorden, die hij kreeg, bleek hem, dat de vreemdeling geloofde, tot de familie der Keizerin te behooren. Inderdaad meende de gezant in de gelaatstrekken eenige gelijkenis te ontdekken met de gemalin van den Czaar, waardoor 't verhaal van den onbekende hem niet zoo heel onwaarschijnlijk voorkwam.

Niet lang daarna had de gezant een brief te schrijven aan een zijner vrienden te St. Petersburg en hier in kon hij niet laten, melding te maken van de ontmoeting. Door een samenloop van omstandigheden kwam deze brief in handen van den Czaar, die onmiddellijk aan den Gouverneur van Riga last gaf, den man uit de herberg op te sporen. De Gouverneur nam zulke maatregelen, dat de vreemdeling spoedig ontdekt werd. Hij bleek te zijn de zoon van een edelman uit Leithauwer, die gesneveld was in de Poolsche oorlogen, nalatende twee kinderen, een jongen en een meisje, toen nog in de wieg.

Peter sprak inderdaad waarheid, toen hij zeide, dat hij nooit iets deed zooals andere menschen, want de wijze, waarop hij den vreemdeling bij zich deed komen was ook een zeer eigenaardige. Hij liet hem gevangen nemen onder beschuldiging van een voorgewende misdaad. Als een gevangene werd de veronderstelde bloedverwant zijner vrouw aan zijn hof gebracht, hoewel er geheime bevelen aan zijn oppassers waren gegeven om hem goed te behandelen.

Toen de vreemdeling ondervraagd werd, werd de Czaar zoo overtuigd, dat hij Katharina's broeder was, dat hij hem tot zich riep, zeggende: „Kom hier, en kus de hand van de Keizerin en omhels uw zuster.”

Naar men zegt, viel de Keizerin van verassing in zwijm. Toen ze weer bij kwam riep de Czaar: „Maar 't spreekt vanzelf, indien uw broeder bekwaamheden bezit en verdienste bezit, zullen we zien iets van hem te maken. Steekt er niets in hem, dan

moeten we hem aan zijn lot overlaten.”

Te oordeelen naar 't vervolg, stak er werkelijk verdienste in dien broeder, want we vinden hem later tot graaf verheven en gehuwd met een dame van aanzienlijke geboorte. De lotgevallen zijner jeugd zijn niet bekend, maar wie ook zijn opvoeders mogen geweest zijn, zeker zijn ze met zijn afkomst bekend geweest, anders kon hij nooit vermoed hebben, dat de weeze, die Peter de Groote huwde, zijn zuster was.

De Czaar stierf in 1725 en liet aan Katharina den titel van Keizerin, die ze met waardigheid heeft gedragen. Na een regeering van twee jaar en eenige maanden stierf ze den 27en Mei 1727 op den leeftijd van 38 jaar.

De liefde en dankbaarheid, aan haar pleegvader betoond was voor haar geweest de eerste aanleiding tot het hooge aanzien, waartoe ze opklom. Zeker, niet ieder wordt voor zijn liefde beloond met een kroon. 't Is ook niet noodig. Al het aardsche schoon, zelfs een vorstenkroon, is vergankelijk. En wie waarlijk lief heeft, heeft niet lief om loon of gewin. Van nature is de mensch geneigd, God en zijn naaste te haten; alleen hij, die God heeft lief gekregen als het Hoogste Goed, heeft ook zijn naasten lief met een wezenlijke liefde, die zichzelf niet zoekt en geen eigen voordeel op 't oog heeft. En die Gods liefde in Christus hebben leeren kennen en voor zichzelf hebben aangenomen, gaan naar 't eeuwige land der liefde, waar een gouden onverwelkelijke kroon hun hoofd zal sieren, zoo schoon, dat elke aardsche kroon daarbij in 't niet verzinkt.

DE STERVENDE LEEUW.

Eene fabel van Lessing.

Een oude leeuw lag machteloos voor zijn hol en verwachtte ieder oogenblik den dood. De dieren, wier schrik hij vroeger geweest was, betreurden hem niet, maar waren veel-

eer blijde, dat zij eindelijk van dien vreeselijken vijand verlost waren. Eenigen hunner, die hij tevoren meermalen vervolgd had, wilden nu ook hunnen haat jegens